

РЕШЕНИЕ

№ 66

гр. Бургас, 25.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на тринадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Десислава Д. Щерева
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Павел Ал. Ханджиев Въззивно търговско дело
№ 20232001000044 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 266 от 30.11.2022 г., поправено с решение № 268 от 30.11.2022 г., постановено по т.д. № 273/2021 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, е осъдена М. И. Б. да заплати на ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация сумата 11 675,15 лв. – платено възнаграждение за председател за периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г. и сумата 3514,57 лв. – изтеглени и неотчетени суми в периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г., заедно със законната лихва върху тези суми от 17.06.2021 г. до окончателното изплащане, като над сбора от 15 189,73 лв. до претендирания размер от общо 26 402,28 лв. претенцията е отхвърлена. Присъдени са разноски в тежест на М. Б. след извършена компенсация.

Недоволна от решението е останала **ответницата М. Б.**, която го е обжалвала с въззивна жалба в частта, с която е осъдена да заплати на кооперацията-ищец сумата 11 675,15 лв. – сбор от получени възнаграждения, както и сумата 453 лв. – разходи за служебни пътувания по дела на кооперацията, или общо 12 128,15 лв. (при уважени претенции за общо 15 189,73 лв.). Въззивницата Б. поддържа, че решението е неправилно, необосновано и крайно несправедливо, а в частта, осъждаща я да върне заплатите, които е получила за 2015, 2016 и 2017 г. – недопустимо по аргумент на чл. 48, ал. 5 от Конституцията.

Въззивницата в периода м.10.2015 г. – м.05.2020 г. била избрана за председател на кооперацията и вписана в ТР. През този мандат тя била

единственото работещо лице в кооперацията и извършвала лично всички действия, необходими за кооперацията. През 2015, 2016 и 2017 г. тя не получавала възнаграждение като председател. Въпреки че не била в трудовоправни отношения с кооперацията, възнаграждение □ се полагало на осн. чл. 10, ал. 2, т. 5 от устава на кооперацията. Всички събрани доказателства опровергавали тезата, че не е престирала труд и че неоснователно се е обогатила за сметка на кооперацията. Кооперацията черпела права от собственото си виновно поведение, тъй като нейните органи (УС и ОС) не предложили на председателя договор за възлагане на управлението. Въззивницата не била нанесла вреда на кооперацията и не следвало да връща получените заплати, защото няма вина, а полагала добросъвестно труд.

Нарушен бил чл. 48, ал. 5 от Конституцията, който гарантирал на гражданите право на минимално възнаграждение и получаването му.

Съдът следвало да приеме, че ответницата е извършила разходи за служебни пътувания в размер на 453 лв., изчислени от вещото лице съобразно с броя на пътуванията и цените на билетите за транспорт до гр. Бургас или до гр. Созопол. Ясно ставало от валичните по делото справки, че разплащанията и другите посочени действия не могат да се извършват по седалището на кооперацията.

Иска се отмяна на съдебното решение в обжалваните части и отхвърляне на исковете.

В срока по чл. 263 ГПК е постъпил **отговор** на въззивната жалба от ищеца ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация. Жалбата се оспорва като неоснователна. Излагат се аргументи против правото на ответницата да получава възнаграждение само въз основа на факта, че е представлявал на кооперацията – без сключен трудов договор или договор за възлагане на управлението. Оспорва се извършването на разходи за пътуване до Бургас и Созопол. Иска се потвърждаване на решението в обжалваните от ответницата части. Претендират се разноски.

С писмено становище от 14.02.2023 г. въззивницата Б. е оспорила отговора.

Недоволен от решението е останал и ищецът ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация, който също го е обжалвал с **насрещна въззивна жалба** в частта, с която е отхвърлен искът над размера от общо 15 189,73 лв. до 26 402,28 лв.

Не кореспондирал с доказателствата по делото изводът на съда, че сумата 11 212,55 лв. е разходвана от ответницата за целите на кооперацията. Счетоводството на кооперацията не било водено редовно. Неправилно били кредитирани показанията на свид. Соня Димитракова, която не била безпристрастна. Представените адвокатски договори за платени възнаграждения не установявали какви услуги са извършени, били ли са необходими и даден ли е бил отчет за извършената работа. Договорите не отговаряли на изискванията за договор по Закона за адвокатурата и не били

годно доказателство за плащане на сумите. Била представена фактура за закупуване на “тонер касета” при положение, че кооперацията не притежава принтер, както и фактура за “разчистване на двор”.

Иска се отмяна на решението в обжалваната част. Претендират се разноски.

Апелативен съд - Бургас, като взе предвид изложените съображения и доводи на страните, прецени събраните по делото доказателства и съобрази закона, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивните жалби са подадени в срок, от легитимирани да обжалват страни, срещу акт, подлежащ на обжалване, и отговарят на изискванията на закона за редовност, поради което с определение от 23.03.2023 г. са приети за разглеждане по същество.

Окръжен съд – Бургас е бил сезиран с исковите претенции на ЗКПУ “Солидарност” - в ликвидация против М. И. Б.. Ищецът изложил твърдения, че ответницата е била председател на кооперацията в периода 2015 г. - 2020 г. С решение на общото събрание на кооперацията от 22.02.2020 г. тя била освободена от длъжност, но не и от отговорност. Решението за освобождаването ѝ било вписано в ТР на 21.05.2020 г. Ответницата не дала отчет за дейността си като председател. Назначеният ликвидатор на кооперацията установил, че по банковата сметка на кооперацията в периода м. март 2017 г. - м. май 2020 г. ответницата се разпоредила със сумата 8430 лв.; през 2018 г. тя се разпоредила със сумата 23 419 лв.; през 2019 г. – със сумата 7980 лв., а през 2020 г. – със сумата 5825 лв. Общо разходвани от сметката на кооперацията били 45 704,86 лв., за които нямало разходооправдателни документи. След като тези суми били изтеглени от сметка, банкова карта или каса на кооперацията, председателката дължала финансов отчет. Отправено било искане да бъде осъдена ответницата да плати на кооперацията сумата 45 704,86 лв., намалена в хода на производството на 26 402,28 лв., с която се разпоредила като председател на кооперацията, заедно с лихва за забава от датата на завеждане на иска.

Ответницата оспорила иска.

С обжалваното решение окръжният съд уважил иска частично – за сумата 11 675,15 лв. – платено възнаграждение за председател за периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г. и сумата 3514,57 лв. – изтеглени и неотчетени суми в периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г., заедно със законната лихва върху тези суми от 17.06.2021 г. до окончателното изплащане, като над сбора от 15 189,73 лв. до претендирания размер от общо 26 402,28 лв. претенцията е отхвърлена. Окръжният съд е приел, че исковите претенции се основават на чл. 79, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. ч. 82 ЗЗД и чл. 284, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД, т.е. че е сезиран с иск за обезщетение за вреди от договорно неизпълнение на възложен мандат в качеството на председател на кооперацията-ищец.

Решението не е обжалвано в частта, с която ответницата е осъдена да

заплати на кооперацията сумата 3514,57 лв. – изтеглени и неотчетени суми в периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г., заедно със законната лихва от 17.06.2021 г. до окончателното изплащане. В тази част решението е влязло в сила.

При извършената служебна проверка съобразно с правомощията си по чл. 269 ГПК съдът констатира, че обжалваното решение е валидно. В обжалваните части то е недопустимо, като съображенията за това са следните:

Предявен е иск на осн. чл. 24, ал. 1 от Закона за кооперациите, с който се търси ангажиране на имуществената отговорност на председател на кооперация, който е и председател на УС съгласно чл. 26, ал. 1 ЗК. Тази имуществена отговорност е сходна с отговорността на управителя на дружество с ограничена отговорност по чл. 145 ТЗ и на член на съвет на акционерно дружество по чл. 240, ал. 2 ТЗ. Имушествената отговорност по чл. 24, ал. 1 ЗК е особена отговорност за вреди на определени от законодателя лица, която произтича от заеманата от тях длъжност – член на управителния съвет, респ. председател на кооперацията. Заеманата длъжност е основание за ангажиране на гражданската отговорност на тези лица за причинените вреди на кооперацията, която отговорност се изразява в задължение за поправяне на вредите. С оглед на тази специфика отговорността по чл. 26, ал. 1 ЗК, по чл. 145 ТЗ и по чл. 240, ал. 2 ТЗ е специална по отношение на общата отговорност за неизпълнение на договора за поръчка от страна на довереника.

Пречка за търсене на отговорността по чл. 24, ал. 1 ЗК е наличието на решение на ОСК на осн. чл. 15, ал. 4, т. 17 ЗК за освобождаване от отговорност на членовете на председателя и членовете на управителния съвет. Валидно взетото и стабилизирано решение за освобождаване от отговорност на осн. чл. 15, ал. 4, т. 17 ЗК води до погасяване на правото на кооперацията на обезщетение за причинените вреди от председателя.

Условие за търсене на отговорността по чл. 24, ал. 1 ЗК е да е взето решение от ОСК по чл. 15, ал. 4, т. 15 ЗК. Наличието на такова решение е предпоставка за упражняването на право на иск по чл. 24, ал. 1 ЗК. Липсата на такова решение е процесуална пречка и води до недопустимост на иска.

В конкретния случай, при заявените ясно и недвусмислено в исковата молба и поддържани в хода на производството фактически твърдения и искания, дадената от първоинстанционния съд правна квалификация е неправилна, като това е довело до неправилно определяне на кръга от факти и обстоятелства, които са от значение за проверката за допустимост на производството. Във въззивната жалба на ответницата липсват оплаквания за допуснати от съда процесуални нарушения във връзка с доклада, в т.ч. за дадената правна квалификация и произтичащите от нея указания за подлежащите на доказване обстоятелства. Независимо от това въззивният съд е длъжен да следи за допустимостта на обжалваното съдебно решение служебно (в обжалваната му част - чл. 269 ГПК), поради което с нарочно определение на ищеца беше указана правилната правна квалификация, както

и тежестта му да установи наличието на взето решение на ОСК по чл. 15, ал. 4, т. 15 ЗК и му беше предоставена възможност да представи това решение. Ищецът не е представил такова решение. Възражението му, че искът е предявен в изпълнение на правомощието на ликвидатора на кооперацията да събира имуществото ѝ, е неоснователно.

В заключение: В обжалваните части, т.е. в частта, с която искът е уважен за сумата 11 675,15 лв. – платено възнаграждение за председател за периода 31.03.2017 г. заедно със законната лихва от 17.06.2021 г. до окончателното изплащане, както и в частта, с която претенцията е отхвърлена до претендирания размер от общо 26 402,28 лв., решението е недопустимо, тъй като е постановено по недопустим иск по чл. 24, ал. 1 ЗК заради липса на процесуална предпоставка – решение на ОСК по чл. 15, ал. 4, т. 15 ЗК. В тези части решението следва да се обезсили на осн. чл. 270, ал. 3, изр. 1 ГПК и делото да се прекрати.

Относно разноските:

Поради изхода на делото за първата инстанция кооперацията-ищец има право на разноски на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК съразмерно с уважената част от иска за сумата 3514,57 лв., в която част решението е влязло в сила. Съобразно с представения списък по чл. 80 ГПК и доказателствата за разноски в първата инстанция на ищеца се дължи сумата 709,89 лв.

Ответницата има право на разноски на осн. чл. 78, ал. 4 ГПК за първата и за въззивната инстанция съразмерно с частта, за която делото е прекратено – 22 887,71. За първата инстанция, при съобразяване на списъка по чл. 80 ГПК и доказателствата, на ответницата се дължи сумата 1071,12 лв. За въззивното производство ответницата има право на разноски в размер на 492,58 лв.

Мотивиран от изложеното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 266 от 30.11.2022 г., поправено с решение № 268 от 30.11.2022 г., постановено по т.д. № 273/2021 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, **в частта**, с която е осъдена М. И. Б., ЕГН *****, от с. Р. общ. С. ул.***, да заплати на ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация, ЕИК 812170573, със седалище и адрес на управление: с. Росен, Община Созопол, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Гурко № 15, ет. 3, сумата 11 675,15 лв. – платено възнаграждение за председател за периода 31.03.2017 г. - 30.03.2020 г. – заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 17.06.2021 г. до окончателното изплащане, както и **в частта**, с която е отхвърлен искът на ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация, ЕИК 812170573, със седалище и адрес на управление: с. Росен, Община Созопол, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Гурко № 15, ет. 3, против М. И. Б., ЕГН *****, от с. Р. общ. С. ул.***, за заплащане на сумата над размера от 15 189,73 лв. до общо претендирания

размер от 26 402,28 лв., като **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в тези части.

ОТМЕНЯ решение № 266 от 30.11.2022 г., поправено с решение № 268 от 30.11.2022 г., постановено по т.д. № 273/2021 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, в **частта за разноските**, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСЪЖДА М. И. Б., ЕГН *****, от с. Р. общ. С. ул.***, да заплати на ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация, ЕИК 812170573, със седалище и адрес на управление: с. Росен, Община Созопол, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Гурко № 15, ет. 3, сумата 709,89 лв. – разноси за първоинстанционното производство съразмерно с уважената и влязла в сила част от иска.

ОСЪЖДА ЗКПУ “Солидарност” – в ликвидация, ЕИК 812170573, със седалище и адрес на управление: с. Росен, Община Созопол, със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Гурко № 15, ет. 3, да заплати на М. И. Б., ЕГН *****, от с. Р. общ. С. ул.***, сумата 1071,12 лв. – разноси за първоинстанционното производство и сумата 492,58 лв. – разноси за въззивното производство.

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____